

Arendal kommune

Evaluering av EST-tilbud Lunderød skole og ressurssenter

Juni 2026

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn.....	3
Evaluering	4
Mandat for evalueringen	4
Avgrensning av evalueringen	4
Gjennomføring av evalueringen.....	6
Arbeidsgruppen	6
Vurdering av evalueringen sett opp mot bystyrets vedtak	7
Hovedfunn.....	8
Medarbeiderundersøkelsen	10
Etablering av tilbudet.....	10
Kvalitet og oppfølging av elevene	10
Organisering av tilbudet	10
Samarbeid mellom skole og avlastning.....	11
Informasjon og kommunikasjon	11
Foresattundersøkelsen	12
Foresattes vurdering av tilbudet.....	12
Ledelsens vurdering	13
Ledelse avlastning	13
Ledelse skole	14
Forslag til videre utvikling.....	15
Samlet vurdering	16

Bakgrunn

Arendal bystyre vedtok 18. desember 2024 å endre organiseringen av tilbudet til elever på 8.–10. trinn ved Lunderød skole og ressurscenter. Det tidligere SFO-tilbudet ble erstattet med et avlastningstilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Bakgrunnen for endringen var at tilbudet til elever på ungdomstrinnet ikke var hjemlet i opplæringsloven. Kommunen ønsket derfor å forankre tilbudet i riktig lovverk og under riktig tjenesteområde. Elever på 8.–10. trinn ved andre skoler i kommunen mottok allerede tilsvarende tjenester som avlastning etter helse- og omsorgstjenesteloven. Omorganiseringen ved Lunderød bidro dermed til en mer ensartet organisering av tilbudet i kommunen. I tillegg var det ønskelig å unngå doble tjenester samt ha mulighet for å kunne søke refusjon fra staten for særskilt ressurskrevende brukere.

I vedtaket ble det lagt til grunn at elever med godkjent avlastningsvedtak kan benytte skolens lokaler i ordinær SFO-tid, dersom dette vurderes som hensiktsmessig og er i tråd med avlastningsvedtaket.

Vedtaket lyder:

1. *Arendal kommune endrer dagens praksis med å tilby skolefritidsordning (SFO) for elever på 8. 10. trinn ved Lunderød skole og ressurscenter, slik at det fremover organiseres som et avlastningstiltak etter helse- og omsorgstjenesteloven.*
2. *Arendal kommune tilbyr elever på 8.-10. trinn med et godkjent avlastningsvedtak muligheten til å benytte skolefritidsordningens lokaler ved Lunderød skole og ressurscenter i den ordinære SFO-tiden, dersom dette vurderes som hensiktsmessig og er i tråd med avlastningsvedtaket.*

Evaluering

Mandat for evalueringen

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har bedt om en evaluering av EST-/avlastningstilbudet som erstattet tidligere SFO-ordning for elever på 8.–10. trinn ved Lunderød skole og ressurscenter.

De ba om at evalueringen særlig skulle belyse:

- hvilke elever tilbudet omfatter
- om tilbudet gis ved Lunderød skole og ressurscenter
- om organiseringen fører til unødvendige flyttinger mellom hjem, skole og avlastning
- om tilbudet er i tråd med intensjonene i bystyrets vedtak, herunder at ordningen skal gjelde elevgruppen ved skolen og ikke føre til avkortning av øvrige avlastningsvedtak

Under følger protokollen fra møtet i rådet for personer med funksjonsnedsettelser 14.04.26 der bestillingen kommer frem:

Rådet la fram saken som omhandler EST tilbudet på Lunderød skole og ressurscenter for elever på ungdomsskoletrinnet for ordføreren. Rådet ba om at det ble foretatt en grundig evaluering av denne ordningen som erstattet den tidligere SFO ordningen som også omhandlet denne elevgruppen (8-10. klasse). Rådet pekte på at det hastet å ta tak i særlig to punkter i forbindelse med skoleåret 2026-27, dette er følgende punkter:

1. Hvem skal dette tilbudet omfatte, blir noen utelatt, eller er det slik at dette tilbudet tilbys alle 8-10 klassinger på Lunderød skole og ressurscenter?

2. Gis dette tilbudet på Lunderød skole og ressurscenter, eller er det slik at EST elevene risikerer flere flyttinger hver dag mellom hjem-avlastning-skole-avlastning-hjem? Slik rådet vurderer bystyrevedtaket knyttet til denne omorganiseringen av tilbudet, ble det presisert at tilbudet skulle gjelde for alle og at tilbudet skulle gis på skolen. Dette tilbudet skulle ifølge bystyrevedtaket heller ikke føre til avkortning av øvrige avlastningsvedtak.

Avgrensning av evalueringen

I bestillingen peker rådet blant annet på spørsmål knyttet til hvilke elever tilbudet omfatter, om tilbudet gis ved skolen, og hvordan tilbudet er organisert i praksis. Det er viktig å merke seg at enkelte av spørsmålene som reises av rådet, bygger på en tolkning av bystyrets vedtak av 18. desember 2024.

Bystyrets vedtak fastslår at det tidligere SFO-tilbudet for elever på 8.–10. trinn skal organiseres som et avlastningstilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven. Videre fastslår vedtaket at elever med godkjent avlastningsvedtak kan benytte skolens lokaler dersom dette vurderes som hensiktsmessig og er i tråd med avlastningsvedtaket. Vedtaket fastslår ikke at tilbudet skal omfatte alle elever på 8.–10. trinn ved Lunderød skole og ressurscenter, og regulerer heller ikke uttrykkelig spørsmålet om øvrige avlastningsvedtak.

Evalueringen tar derfor utgangspunkt i det tilbudet som er etablert som følge av bystyrets vedtak, og vurderer erfaringer med organisering, kvalitet, samarbeid og måloppnåelse innenfor rammene av vedtaket.

Gjennomføring av evalueringen

Evalueringen bygger på flere kilder:

- spørreundersøkelse blant ansatte med erfaring fra gjennomføring av EST-tilbudet
- spørreundersøkelse blant foresatte som har fått innvilget tilbudet i dag
- evaluering fra ledelsen ved avlastningstjenesten
- evaluering fra ledelsen ved Lunderød skole

Det er ikke gjennomført egen innhenting av elevstemmer som del av evalueringen. Dette må ses i sammenheng med elevgruppens ulike forutsetninger for å delta i tradisjonelle spørreundersøkelser og intervjuer.

Ved evalueringstidspunktet hadde seks elever vedtak om EST, noe som utgjorde om lag 50 prosent av elevene på 8.–10. trinn. Medarbeiderundersøkelsen ble besvart av 22 ansatte med erfaring fra gjennomføring av tilbudet. Foresattundersøkelsen ble besvart av 50 prosent av foresatte til elever som har vedtak om EST. På grunn av det begrensede antallet respondenter presenteres resultatene på et overordnet nivå for å ivareta personvernet og sikre at enkeltpersoner ikke kan identifiseres.

Arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen som har jobbet frem evalueringen har bestått av følgende personer:

- Tone Vålandsmyr, virksomhetsleder habilitering
- Bente Fidje, avdelingsleder avlastning, vikariat
- Cecilie Bøe Bentzen, avdelingsleder avlastning
- Elin Solvang Johansen, tjenesteleder/rektor Lunderød skole og ressurscenter
- Nina Broman Woxholt, avdelingsleder Lunderød skole og ressurscenter
- Ragnhild Ness Nodeland, seniorrådgiver oppvekst og utdanning

Vurdering av evalueringen sett opp mot bystyrets vedtak

Bystyret vedtok 18. desember 2024 at det tidligere SFO-tilbudet for elever på 8.–10. trinn ved Lunderød skole og ressurscenter skulle organiseres som et avlastningstilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven. Videre ble det vedtatt at elever med godkjent avlastningsvedtak kan benytte skolens lokaler i ordinær SFO-tid, dersom dette vurderes som hensiktsmessig og er i tråd med det enkelte avlastningsvedtak.

Evalueringen viser at tilbudet er omorganisert fra et SFO-tilbud til et avlastningstilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven, i tråd med bystyrets vedtak. Både skoleledelsen og ledelsen i avlastningstjenesten vurderer at målet om å forankre tilbudet i riktig lovverk er oppnådd.

Videre viser evalueringen at det gjennomføres individuelle vurderinger av foresattes behov, og at EST-tilbudet gis til ungdom etter vedtak om avlastning. Dette er i samsvar med forutsetningene som ligger til grunn for organiseringen av tilbudet.

Skolens lokaler benyttes som arena for deler av tilbudet i ordinær SFO-tid. Evalueringen viser at dette vurderes ut fra den enkelte elevs behov og innholdet i avlastningsvedtaket, slik bystyrets vedtak legger opp til.

Et sentralt spørsmål i bestillingen fra Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har vært om organiseringen av tilbudet medfører nødvendige flyttinger mellom hjem, skole og avlastning. Gjennom medarbeiderundersøkelsen, foresattundersøkelsen og ledelsesvurderingene fremkommer det at overganger mellom ulike arenaer kan oppleves krevende for enkelte elever. Samtidig viser evalueringen at det arbeides aktivt med å redusere belastningen knyttet til slike overganger gjennom planlegging, koordinering og bruk av kjente voksne. Evalueringen har ikke avdekket forhold som tilsier at organiseringen generelt medfører nødvendige flyttinger, men viser at transport og overganger fortsatt er et område som bør følges opp og vurderes fortløpende i utviklingen av tilbudet.

I bestillingen fra Rådet for personer med funksjonsnedsettelse reises det spørsmål om hvorvidt tilbudet omfatter alle elever på 8.–10. trinn ved Lunderød skole og ressurscenter. Bystyrets vedtak knytter imidlertid tilbudet til elever med godkjent avlastningsvedtak, og ikke til alle elever ved skolen. Evalueringen har derfor tatt utgangspunkt i det tilbudet som følger av vedtaket.

Når det gjelder spørsmålet om avkortning av øvrige avlastningsvedtak, har evalueringen ikke avdekket forhold som tilsier at omorganiseringen i seg selv har medført endringer i øvrige vedtak. Dette har heller ikke fremkommet som et tema i medarbeiderundersøkelsen, foresattundersøkelsen eller ledelsesvurderingene.

Samlet viser evalueringen at bystyrets vedtak er gjennomført i tråd med de formelle rammene som ble lagt til grunn ved vedtaket.

Hovedfunn

Evalueringen viser at tilbudet er omorganisert i tråd med bystyrets vedtak og nå er organisert som et avlastningstilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven. Evalueringen viser også at det gjennomføres individuelle vurderinger av de enkelte foresattes behov.

På tvers av medarbeiderundersøkelsen, foresattundersøkelsen og ledelsesvurderingene fremkommer det at ungdommene i hovedsak opplever et trygt og individuelt tilrettelagt tilbud. Kjente voksne, stabile relasjoner og tett oppfølging trekkes frem som viktige styrker ved ordningen. Både ansatte, foresatte og ledelse beskriver at disse faktorene har stor betydning for ungdommenes trivsel, trygghet og forutsigbarhet.

Evalueringen viser samtidig at etableringen av tilbudet var krevende. Flere ansatte beskriver utfordringer knyttet til planlegging, informasjon, rolleforståelse og samarbeid i oppstartsfasen. Et gjennomgående funn er imidlertid at samarbeidet mellom skole og avlastning har utviklet seg positivt gjennom evalueringsperioden. Mange av utfordringene som ble erfart ved oppstart, er redusert over tid.

Et annet sentralt funn er at organiseringen av tilbudet har stor betydning for hvordan det oppleves av elever, foresatte og ansatte. Spørsmål knyttet til overganger mellom tjenester, kjente omgivelser, tilgang på egnede lokaler og kontinuitet i personalgruppen går igjen i flere deler av evalueringen. Samtidig viser evalueringen at det finnes ulike oppfatninger av hvilke organisatoriske løsninger som best ivaretar disse hensynene.

Evalueringen viser også at omorganiseringen har hatt ulike konsekvenser for de involverte tjenestene. Skoleledelsen beskriver gevinster knyttet til ressursutnyttelse, arbeidsplanlegging og ferieavvikling. Avlastningstjenesten beskriver økte kostnader, større bemanningsbehov og økt organisatorisk kompleksitet. Begge tjenestene peker imidlertid på betydningen av godt samarbeid og tydelige ansvarsforhold for at tilbudet skal fungere godt.

Foresattundersøkelsen viser at tilbudet oppleves som viktig og verdifullt for familiene. Tilbakemeldingene beskriver særlig trygghet, omsorg og individuell oppfølging som styrker ved tilbudet. Samtidig uttrykkes det bekymring knyttet til organisering, overganger og opplevelsen av helhet i tilbudet for enkelte elever.

Samlet peker evalueringen på at kvaliteten i tilbudet i stor grad påvirkes av hvordan samarbeidet mellom skole og avlastning fungerer i praksis. Informasjonsflyt, koordinering, tydelige ansvarsforhold og stabile rammer rundt elevene fremstår som de viktigste områdene for videre utvikling av tilbudet.

De viktigste funnene i evalueringen er:

- Tilbudet er omorganisert og gjennomført i tråd med bystyrets vedtak.
- Ansatte, foresatte og ledelse vurderer at elevene i hovedsak opplever et trygt og individuelt tilrettelagt tilbud.
- Etableringsfasen var krevende, men samarbeidet mellom skole og avlastning har utviklet seg positivt.
- Organisering, overganger og kontinuitet har stor betydning for kvaliteten i tilbudet.
- Skole og avlastning opplever konsekvensene av omorganiseringen ulikt.
- Transport mellom avlastning og skole bør ses nærmere på.

Arendal kommune

- Informasjonsflyt, koordinering og tydelige ansvarsforhold fremstår som de viktigste forbedringsområdene.

Medarbeiderundersøkelsen

Eablering av tilbudet

Medarbeiderundersøkelsen viser at etableringen av EST-tilbudet ble opplevd som krevende av mange ansatte. Dette er også det området som samlet sett får de laveste vurderingene i undersøkelsen.

Flere respondenter beskriver at planleggingen i forkant av oppstarten ble opplevd som begrenset. Det var usikkerhet knyttet til organisering, ansvarsfordeling og praktiske rutiner. Det trekkes frem at informasjon ikke alltid var tilgjengelig tidlig nok, og at ansatte i ulik grad opplevde å være involvert i prosessen før oppstart.

Svarene tyder også på at det i starten var ulike forventninger til hvordan tilbudet skulle organiseres og gjennomføres. Dette gjaldt blant annet samarbeid mellom tjenestene, rolleforståelse og hvordan den daglige driften skulle løses i praksis.

Samtidig beskriver flere respondenter at situasjonen har utviklet seg positivt gjennom skoleåret. Etter hvert som rutiner er etablert og ansatte har fått erfaring med ordningen, oppleves samarbeidet som bedre og arbeidsformene som mer avklarte. Flere peker på at utfordringene i større grad var knyttet til selve innføringen av ordningen enn til tilbudet slik det fungerer i dag.

Kvalitet og oppfølging av elevene

Medarbeiderundersøkelsen viser at ansatte i hovedsak vurderer at elevene får et trygt og individuelt tilrettelagt tilbud gjennom EST-ordningen. Dette er blant områdene som får de mest positive vurderingene i undersøkelsen.

Flere respondenter fremhever at kjente voksne, stabile relasjoner og tett oppfølging bidrar til trygghet og forutsigbarhet for elevene. Det beskrives at tilbudet i stor grad tar hensyn til elevenes individuelle behov. Ansatte har god kjennskap til den enkelte elevs utfordringer, interesser og behov for støtte.

Samtidig viser svarene at kvaliteten på tilbudet er tett knyttet til hvordan samarbeidet mellom skole og avlastning fungerer i praksis. Flere peker på at elevene er avhengige av at informasjon overføres mellom de voksne som følger dem gjennom dagen. Dette er viktig for at aktiviteter, rutiner og forventninger skal oppleves som sammenhengende og forutsigbare.

Noen respondenter uttrykker også bekymring for at enkelte elever må forholde seg til flere voksne enn tidligere. For elever med stort behov for forutsigbarhet og kjente relasjoner kan dette oppleves som krevende. Samtidig beskriver flere at dette i stor grad avhenger av hvordan tilbudet organiseres, og at gode rutiner og tett samarbeid kan redusere slike utfordringer.

Et annet tema som går igjen i undersøkelsen, er betydningen av stabile rammer og egnede lokaler. Flere respondenter peker på at tilgang til kjente omgivelser og mulighet for skjerming ved behov er viktig for å kunne gi et godt tilbud til elevgruppen.

Organisering av tilbudet

Medarbeiderundersøkelsen viser at ansatte har ulike erfaringer med hvordan tilbudet er organisert i praksis. Det er ikke ett entydig syn på hva som er den beste organiseringen, men flere forhold går igjen i svarene.

Flere respondenter trekker frem fordelene ved at tilbudet i størst mulig grad gis i kjente omgivelser. Dette begrunnes med at mange av elevene har behov for forutsigbarhet, faste rutiner og omgivelser de kjenner godt. Når tilbudet gjennomføres på skolen, beskrives det som positivt at elevene slipper flere overganger i løpet av dagen. Å begrense antall overganger mellom ulike arenaer og tjenester oppgis å være viktig. Flere respondenter beskriver at overganger krever planlegging, tydelig kommunikasjon og god koordinering for å fungere godt for ungdommene og ansatte.

Samlet sett viser undersøkelsen at organiseringen oppleves å fungere best når den gir elevene stabile rammer, tydelige rutiner og minst mulig unødvendig flytting mellom ulike tilbud.

Samarbeid mellom skole og avlastning

Undersøkelsen viser at samarbeidet mellom skole og avlastning har stor betydning for hvordan tilbudet fungerer i praksis.

Flere respondenter beskriver at samarbeidet har utviklet seg positivt gjennom skoleåret. Erfaringene tyder på at både økt kjennskap til hverandre og felles erfaringer med ordningen har bidratt til bedre samhandling og større forståelse for hverandres arbeidsområder.

Samtidig peker flere på at samarbeidet fortsatt er sårbart dersom kommunikasjonen ikke fungerer godt. Det etterlyses tydelige kontaktpunkter, faste møtearenaer og rutiner som sikrer at nødvendig informasjon deles mellom tjenestene.

Respondentene beskriver også at samarbeid er særlig viktig i overgangene mellom skole og EST. Her er det behov for felles forståelse av elevens behov, planlagte aktiviteter og eventuelle forhold som krever særskilt oppfølging.

Samlet sett viser undersøkelsen at godt samarbeid er en av de viktigste forutsetningene for å lykkes med tilbudet. Kvaliteten på samarbeidet har stor betydning både for elevene og de ansatte.

Informasjon og kommunikasjon

Informasjon og kommunikasjon er blant områdene som får de laveste vurderingene i medarbeiderundersøkelsen.

Flere respondenter beskriver at informasjon ikke alltid har vært tilgjengelig når den har vært nødvendig. Det pekes også på at informasjon er blitt formidlet gjennom ulike kanaler, uten felles rutiner for hvordan den skal deles.

Det trekkes særlig frem utfordringer knyttet til informasjon om fravær, endringer i planer, vedtak og andre forhold som påvirker den daglige oppfølgingen av elevene. Flere peker på at mangelfull eller forsinket informasjon kan skape usikkerhet både for ansatte og elever.

Samtidig viser svarene at god informasjonsflyt oppleves som et av de viktigste tiltakene for å styrke kvaliteten i tilbudet. Når ansatte har tilgang til nødvendig informasjon og vet hvem de skal kontakte ved spørsmål, beskrives hverdagen som mer forutsigbar og samarbeidet som bedre.

Undersøkelsen peker dermed på et tydelig forbedringspotensial knyttet til felles rutiner, kommunikasjonskanaler og informasjonsdeling mellom tjenestene.

Foresattundersøkelsen

Foresattes vurdering av tilbudet

Foresattundersøkelsen viser at erfaringene med EST-tilbudet er delt, men at flere forhold går igjen i tilbakemeldingene.

Gjennomgående beskrives tilbudet som viktig for både elevene og familiene. Foresatte trekker særlig frem betydningen av at elevene møtes av omsorgsfulle voksne som kjenner dem godt, og som evner å tilrettelegge tilbudet ut fra individuelle behov. Trygghet, relasjoner og individuell oppfølging fremheves som sentrale kvaliteter ved tilbudet. Flere beskriver at barnet trives og opplever tilbudet som en positiv del av hverdagen.

Et annet tema som går igjen, er betydningen av forutsigbarhet. Foresatte beskriver at elevgruppen i stor grad er avhengig av kjente voksne, faste rutiner og oversiktlige rammer. Når disse forholdene er på plass, oppleves tilbudet som trygt og godt. Samarbeidet rundt eleven fremheves som viktig, og dialogen med ansatte beskrives som avgjørende for å skape helhet mellom hjem, skole og avlastning.

Samtidig viser undersøkelsen at det finnes ulike erfaringer med hvordan tilbudet er organisert. Noen av tilbakemeldingene peker på at omorganiseringen har medført flere voksne og flere overganger i løpet av dagen enn tidligere. Det uttrykkes bekymring for hvordan dette kan påvirke elever som har stort behov for kontinuitet, forutsigbarhet og stabile relasjoner. Enkelte foresatte stiller også spørsmål ved om dagens organisering gir den samme helheten som tidligere tilbud.

Enkelte av innspillene handler ikke nødvendigvis om kvaliteten på den oppfølgingen elevene får, men om hvordan tilbudet er organisert rundt eleven. Det etterlyses blant annet tydeligere informasjon om innholdet i tilbudet, større forutsigbarhet rundt praktiske forhold og bedre innsikt i hvordan skole og avlastning samarbeider om oppfølgingen av den enkelte elev.

Det kommer også frem synspunkter knyttet til aktivitetstilbudet. Enkelte foresatte opplever at tilbudet fungerer godt slik det er organisert i dag, mens andre ønsker et mer variert eller tydeligere aktivitetstilbud. Det pekes også på at organiseringen i ferier kan ha betydning for hvordan tilbudet oppleves.

Samlet sett viser foresattundersøkelsen at tilbudet oppleves som viktig og verdifullt for familiene. Tilbakemeldingene gir samtidig uttrykk for at kvaliteten på tilbudet ikke bare handler om hvilke aktiviteter eller tjenester som tilbys, men i stor grad om hvordan tilbudet organiseres rundt den enkelte elev. Trygghet, stabile relasjoner, forutsigbarhet og god kommunikasjon mellom hjem, skole og avlastning fremstår som de faktorene foresatte legger størst vekt på når de vurderer kvaliteten i tilbudet.

Ledelsens vurdering

Ledelse avlastning

Ledelsen ved avlastningstjenesten vurderer at omorganiseringen har oppnådd de formelle målene om å forankre tilbudet i riktig lovverk og sikre individuell vurdering av behovet for avlastning. Samtidig beskrives det at de forventede økonomiske gevinstene i liten grad er realisert. Dette begrunnes blant annet med at omleggingen ikke har gitt vesentlige endringer i kommunens refusjonsgrunnlag for ressurskrevende tjenester.

Avlastningstjenesten beskriver at etableringen av tilbudet var krevende. Flere forhold bidro til dette, blant annet at det tok tid før planlegging og praktisk tilrettelegging kom i gang. Etablering av samarbeidsrutiner og en felles forståelse av organiseringen tok lengre tid enn forutsatt. Dette bidro til at implementeringen ble mer ressurskrevende enn ønskelig, og medførte blant annet økt bemanning i oppstartsfasen for å sikre et forsvarlig tilbud. Samtidig har organiseringen medført nye oppgaver knyttet til transport, koordinering, planlegging og samarbeid mellom tjenestene. Dette kan ha bidratt til høyere kostnader i oppstartsfasen enn det som kan forventes når tilbudet er fullt innarbeidet og samarbeidsrutinene er etablert.

Ressursutnyttelse er et sentralt tema i evalueringen. Avlastningstjenesten opplever at dagens organisering gir begrenset fleksibilitet i bruken av personalressurser. Behovet for bemanning er størst på morgenen og ettermiddagen, mens deler av arbeidsdagen gir færre muligheter for hensiktsmessig utnyttelse av ressursene. Dette beskrives som en av hovedutfordringene ved dagens modell.

Når det gjelder kvaliteten i tilbudet, vurderer avlastningstjenesten at omorganiseringen har ført til både styrker og utfordringer. Det trekkes frem at samarbeidet mellom skole og avlastning har blitt bedre gjennom året. Det er også utviklet arbeidsformer som i større grad ivaretar behovene til både elever og ansatte. Samtidig beskrives det at noen elever nå må forholde seg til flere voksne og flere arenaer gjennom dagen. For enkelte elever kan dette påvirke opplevelsen av trygghet, kontinuitet og forutsigbarhet.

Tilgang til egnede lokaler og mulighet for skjerming trekkes også frem som et viktig tema. Avlastningstjenesten beskriver at dagens rammer ikke alltid er optimalt tilpasset alle brukernes behov, og at dette kan påvirke kvaliteten på tilbudet.

Videre peker ledelsen på at omorganiseringen har medført økt arbeidsbelastning for ansatte. Tjenesten har fått flere grenseflater mot andre tjenester, større behov for koordinering og økt administrativ oppfølging. Samtidig beskrives det at både tjenesten og samarbeidet mellom involverte aktører har modnet gjennom evalueringsperioden.

Risiko og sårbarhet er et gjennomgående tema i avlastningstjenestens vurdering. Det pekes på utfordringer knyttet til beredskap, bakvaksordninger, alarmsystemer, ferieavvikling og bemanning ved fravær. For en brukerguppe med omfattende og sammensatte behov vurderes det som særlig viktig at ansatte kjenner både brukerne, hverandre og rutinene godt.

Samlet sett vurderer avlastningstjenesten at omorganiseringen har medført økt kompleksitet i tjenesten. Ledelsen anbefaler at ordningen videreføres, men med organisatoriske justeringer som kan bidra til tydeligere ansvarslinjer, bedre samordning mellom skole og helse og en mer robust organisering av tilbudet.

Ledelse skole

Skoleledelsen beskriver omorganiseringen som en endring som har påvirket både organiseringen av arbeidshverdagen og samarbeidet mellom skole og avlastningstjenesten. Etter skolens vurdering er målene om riktig lovhjemmel og individuell vurdering av behovet for avlastning oppnådd. Samtidig beskrives det at omleggingen har gitt flere organisatoriske fordeler for skolen.

Et av de tydeligste funnene i skoleledelsens evaluering er knyttet til ressursutnyttelse. Skolen opplever at personalressursene i større grad kan brukes der behovene oppstår gjennom dagen. Ansatte bindes i mindre grad opp til oppgaver utenfor ordinær arbeidstid. Dette har gitt større fleksibilitet i driften, mindre bruk av overtid, bedre muligheter for intern samhandling og økt kapasitet til å håndtere fravær og behov for vikarer.

Skoleledelsen trekker også frem betydningen av ferieavvikling som et viktig element i vurderingen. Den tidligere organiseringen medførte betydelige utfordringer knyttet til bemanning i skolens ferieperioder. Den nye organiseringen har redusert behovet for vikarbruk og gjort det enklere å ivareta ferieavvikling innenfor ordinær drift.

Når det gjelder kvaliteten på tilbudet, vurderer skolen at elevene i hovedsak får et likeverdig tilbud som tidligere. Samtidig beskrives det at enkelte elever har hatt behov for tid til å bli kjent med nye voksne og nye samarbeidsformer. Skolen peker på at noen elever reagerer på at flere ansatte er involvert i løpet av dagen. Samtidig beskrives det at dette har blitt lettere etter hvert som rutinene har blitt innarbeidet.

Et tema som går igjen i skoleledelsens vurdering, er betydningen av forberedelse og informasjonsdeling. Skolen beskriver at det har vært nødvendig å etablere nye rutiner for å sikre gode overganger mellom skole og EST. Deling av sikkerhetsplaner, kommunikasjonspass og annen elevinformasjon trekkes frem som viktige tiltak for å sikre trygghet og kontinuitet for ungdommene.

Skoleledelsen beskriver samarbeidet med avlastningstjenesten som krevende i starten, men gradvis bedre gjennom evalueringsperioden. Det trekkes frem at regelmessig kontakt, samarbeidsmøter og økt forståelse for hverandres oppdrag har vært avgjørende for denne utviklingen.

Når det gjelder arbeidsmiljøet, vurderer skolen at omorganiseringen samlet sett har hatt positive effekter. Det beskrives at ansatte i stor grad har tilpasset seg den nye organiseringen. Samtidig anerkjennes det at enkelte ansatte kan oppleve det som krevende å arbeide på tvers av ulike tjenester og arenaer.

Skoleledelsen anbefaler at ordningen videreføres. Samtidig understrekes det at kvaliteten i tilbudet fortsatt er avhengig av god informasjonsflyt, tydelige rutiner og et tett samarbeid mellom skole og avlastning.

Forslag til videre utvikling

På tvers av medarbeiderundersøkelsen, foresattundersøkelsen og ledelsesvurderingene fremkommer det flere områder som bør prioriteres i det videre arbeidet. Tiltakene nedenfor bygger på de mest gjennomgående funnene i evalueringen. Ansvar for å videreutvikle tilbudet bør ligge hos ledelsen ved skole og avlastning i fellesskap.

1. Etablere faste rutiner for informasjonsdeling

Evalueringen viser at mangelfull eller forsinket informasjonsdeling er en gjennomgående utfordring. Dette gjelder særlig informasjon om fravær, endringer i vedtak, transport, aktiviteter og andre forhold som påvirker den daglige oppfølgingen av elevene.

Det anbefales at skole og avlastning i fellesskap etablerer en tydelig rutine for hvilken informasjon som skal deles, hvem som har ansvar for å dele den, hvilke kanaler som skal benyttes og når informasjon skal være tilgjengelig.

2. Videreutvikle samarbeidsstrukturen mellom skole og avlastning

Evalueringen viser at kvaliteten i tilbudet er tett knyttet til samarbeidet mellom tjenestene. Samarbeidet beskrives som betydelig bedre enn ved oppstart, men flere peker på behov for faste arenaer for dialog og koordinering.

Det anbefales at det etableres faste samarbeidsmøter gjennom skoleåret med tydelige formål, faste deltakere og avklarte ansvarsområder. Møtene bør brukes til å følge opp utfordringer, planlegge overganger og sikre felles forståelse av elevenes behov.

3. Tydeliggjøre ansvar og koordinering rundt EST-tilbudet

Evalueringen viser at flere av utfordringene oppstår i grenseflaten mellom skole og avlastning. Dette gjelder blant annet ansvar for oppfølging, transport, praktisk organisering og koordinering av tilbudet.

Det anbefales å beskrive og dokumentere ansvarsfordelingen mellom tjenestene tydeligere enn i dag. Det bør også vurderes om én funksjon eller rolle bør ha et særskilt ansvar for koordinering og oppfølging av tilbudet på systemnivå.

4. Sikre kontinuitet, forutsigbarhet og robusthet i tilbudet

Evalueringen viser at kjente voksne, kjente omgivelser og forutsigbare overganger er blant de viktigste faktorene for hvordan tilbudet oppleves av elevene. Samtidig beskrives tilbudet som sårbart dersom nøkkelpersoner er fraværende eller dersom det oppstår hyppige endringer i bemanning og organisering.

Det anbefales å videreutvikle rutiner for opplæring, bemanning og beredskap slik at tilbudet blir mindre personavhengig og mer robust ved fravær og ferieavvikling. Ved videre utvikling av tilbudet bør hensynet til kontinuitet og forutsigbarhet være et gjennomgående prinsipp i organiseringen. Dette gjelder blant annet bemanning, bruk av lokaler, aktivitetstilbud og planlegging av overganger mellom skole og avlastning.

Samlet vurdering

Evalueringen viser at omorganiseringen har oppnådd sitt mest grunnleggende formål. Tilbudet er nå forankret i riktig lovverk og organisert som et avlastningstilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven. Evalueringen viser også at det gjennomføres individuelle vurderinger av behov for avlastning, i tråd med intensjonene i vedtaket.

På tvers av medarbeiderundersøkelsen, foresattundersøkelsen og ledelsesvurderingene fremkommer det at kvaliteten på tilbudet i stor grad er avhengig av forhold som ligger utenfor selve vedtaket om organisering. Samarbeid mellom tjenestene, informasjonsflyt, stabile relasjoner, tilgang til egnede lokaler og gode rutiner for overganger trekkes frem som faktorer med stor betydning for hvordan tilbudet oppleves av elever, foresatte og ansatte.

Evalueringen viser samtidig at de to tjenestene opplever konsekvensene av omorganiseringen ulikt. Skoleledelsen beskriver forbedringer knyttet til ressursutnyttelse, arbeidsplanlegging og ferieavvikling. Avlastningstjenesten beskriver økte kostnader, større bemanningsbehov og økt organisatorisk kompleksitet. Dette er ikke nødvendigvis motstridende funn, men illustrerer at gevinster og belastninger har fordelt seg ulikt mellom tjenestene.

Både medarbeiderundersøkelsen og ledelsesvurderingene viser at etableringsfasen var krevende. Mange av utfordringene som beskrives i evalueringen, knytter seg til oppstarten av ordningen og til utviklingen av nye samarbeidsformer. Samtidig er det et gjennomgående funn at samarbeidet mellom skole og avlastning har blitt bedre gjennom evalueringsperioden. Flere av utfordringene som ble erfart ved oppstart, er redusert over tid.

Foresattundersøkelsen viser at tilbudet oppleves som viktig og verdifullt for familiene. Samtidig viser undersøkelsen at det finnes ulike erfaringer med hvordan ordningen fungerer i praksis. Mens flere fremhever trygghet, omsorg og individuell oppfølging, uttrykkes det også bekymring knyttet til organisering, overganger og opplevelsen av helhet i tilbudet.

Samlet sett gir evalueringen ikke grunnlag for å konkludere med at tilbudet ikke fungerer etter hensikten. Samtidig peker evalueringen på flere områder hvor tilbudet kan styrkes. Dette gjelder særlig informasjonsdeling, koordinering mellom tjenestene, tydeliggjøring av ansvar og arbeid med å redusere sårbarhet og unødvendige overganger for elevene.

Det samlede inntrykket er at tilbudet har utviklet seg positivt gjennom evalueringsperioden. Samtidig er det fortsatt behov for justeringer og videreutvikling for å sikre best mulig kvalitet og forutsigbarhet for elevene og deres familier samt ansatte i avlastning og skole.